

نوبنیاد

روزنامه سراسری
صبح ایران

آمریکا همچنان دنبال براندازی است این بار به اسم مذاکره

محمد جمشیدی عضو هیات علمی دانشگاه: ما در فرآیند مذاکره و دیپلماسی باید اهرم های قدرت خودمان را واگذار نکنیم؛ آمریکا در جنگ نتوانسته تنگه هرمز را باز کند، اورانیوم ایران را بگیرد یا ایران را وادار به تسلیم کند. بعد در مذاکره با رفت و آمد چهار تا کاغذ طبیعتاً نباید این اتفاق بیفتد.

۲

نقض آتش بس توسط آمریکا در تنگه هرمز با واکنش قاطع و کوبنده نیروهای مسلح کشورمان مواجه شد

پایان سکوت نظامی

با تجاوز و حمله ددمنشانه دشمن آمریکایی به کشتی ها و سواحل ایران در شامگاه پنجشنبه، برای چندمین بار آتش بس نمایشی نقض شد. موضوعی که به صراحت مورد اشاره قرارگاه خاتم الانبیا و فرماندهی نیروی دریایی سپاه قرار گرفت. پیش از این نیز به پیش شرط های ایران توجهی نشده بود و علاوه بر آزاد نشدن دارایی های مسدود شده کشورمان، جبهه لبنان بارها مورد حمله قرار گرفت. با توجه به نقض چند باره آتش بس سؤال مردم کف خیابان از تیم دیپلماسی و رئیس هیئت مذاکره کننده این است که آیا باز هم اراده ای برای مذاکره و سفر به اسلام آباد در کشور وجود دارد؟

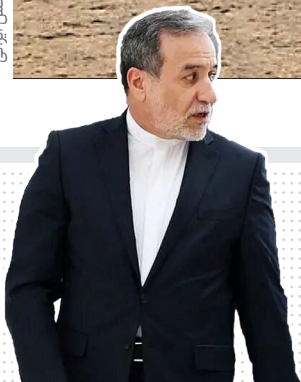
در بخشی از گزارش سخنگوی قرارگاه مرکزی حضرت خاتم الانبیا آمده است: «نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران نیز بلافاصله و در اقدامی متقابل شناورهای نظامی آمریکا در شرق تنگه هرمز و جنوب بندر چابهار را مورد هجوم قرار داده و خسارات قابل توجهی به آنها وارد نمودند.» آمریکای جنایتکار و متجاوز و کشورهای حامی آن باید بدانند که جمهوری اسلامی ایران همچون گذشته پر قدرت و بدون کوچک ترین تردید به هرگونه تعرض و تجاوز پاسخی کوبیده می دهد.

۲

عکس: تصویری از برخورد ناوشکن آمریکایی و نفتکش ایرانی

سکوت، انفعال، اشتباه؛ سه گانه سیاست خارجی

۷

برخی مدیران اقتصادی در زمان جنگ فرار کردند

صفحه ۳

سیاسی

صفحه ۱۱

فرهنگی

پیشنهادات سیاستی برای روایت جنگ

برای تکرار نشدن تجربه جنگ دوازده روزه در مورد جنگ رمضان، سینمای ایران نیاز به سیاستگذاری هنری و روایی دارد.

صفحه ۴

اقتصادی

آدرس غلط برای سفره های خالی

گزارش های مرکز آمار حاکی از آن است که هر سه شاخص تورم تولیدکننده (فصلی، نقطه به نقطه و سالانه) در زمستان گذشته نسبت به پاییز حدود دو برابر شده اند.

بمباران میز مذاکره برای چهارمین بار!

سپهر خلجی
رئیس شورای اطلاع رسانی دولت شهید رئیسی

حملات دیشب آمریکا به جنوب ایران در واقع چهارمین حمله آمریکا به میز مذاکره بود! یعنی در شرایطی که دیپلماسی سرگرم میز اسلام آباد است و در حال تبادل کاغذ و بالا پایین کردن شروط، آمریکا کشتی نفتکش ایران را زد و به بندرعباس حمله کرد. البته باز هم دیپلماسی ول کن میزی که چهار بار بمباران شده نیست!

متن کامل در صفحه ۳

نقض آتش بس توسط آمریکا در تنگه هرمز با واکنش قاطع و کوبنده نیروهای مسلح کشورمان مواجه شد

پایان سکوت نظامی

بود و علاوه بر آزاد نشدن دارایی‌های مسدود شده کشورمان، جبهه لبنان بارها مورد حمله قرار گرفت. با توجه به نقض چندباره آتش بس سؤال مردم کف خیابان از تیم دیپلماسی و رئیس هیئت مذاکره‌کننده این است که آیا بازمز اراده‌ای برای مذاکره و سفر به اسلام‌آباد در کشور وجود دارد؟

با تجاوز و حمله دهم‌شانه دشمن آمریکایی به کشتی‌ها و سواحل ایران در شامگاه پنجشنبه، برای چندمین بار آتش بس نمایشی نقض شد. موضوعی که به صراحت مورد اشاره قرارگاه خاتم‌الانبیا و فرماندهی نیروی دریایی سپاه قرار گرفت. پیش از این نیز به پیش شرط‌های ایران توجهی نشده

تصویری از حمله مستقیم به یک کشتی ایرانی

رصد‌های اطلاعاتی حاکی از خسارات قابل توجه به دشمن آمریکایی است و سه ناو دشمن متجاوز به سرعت از محدوده تنگه هرمز فرار کردند.»

توقیف نفتکش متخلف اوشن کوی دریایی ارتش (OCEANKOI) توسط نیروی دریایی ارتش

همچنین ارتش در اطلاعیه‌ای اعلام کرد که تکاوران دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران طی یک عملیات ویژه، نفتکش متخلف اوشن کوی (OCEANKOI) را که در صدد ایجاد اختلال در صادرات نفت و منافع ملت ایران بود، توقیف کرده و به کشور بازگرداندند. به نظر می‌رسد با توجه این مهم که جبهه آمریکایی - صهیونیستی جز با زبان زور و قدرت متوجه واقعیت‌های میدان و نظم حقوقی جدید شکل گرفته در تنگه هرمز نمی‌شود، ضروری است تیم دیپلماسی کشورمان با دوراندختن هرگونه پیشنهاد مذاکره از سوی آمریکا و قطع ادامه مذاکرات با آن، پیام هشدار و صراحت جمهوری اسلامی به آمریکا را برسانند. در این شرایط بیان سخنانی مانند اظهارات روز گذشته سخنگوی وزارت امور خارجه مبنی بر اعلام این نکته که «پاسخ ایران به طرح آمریکا در دست بررسی است» کمکی به تقویت مواضع جمهوری اسلامی در برابر آمریکا نمی‌کند.

تعرض کرده بودند، مورد حمله قرار داد. در پی این پاسخ، ناوشکن‌های متجاوز آمریکایی مسیر خود را تغییر داده و منطقه را ترک کردند.

همچنین در بخش دیگری از گزارش سخنگوی قرارگاه مرکزی حضرت خاتم‌الانبیا آمده است: «نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران نیز بلافاصله و در اقدامی متقابل شناورهای نظامی آمریکا در شرق تنگه هرمز و جنوب بندر چابهار را مورد هجوم قرار داده و خسارات قابل توجهی به آنها وارد نمودند.» آمریکای جنایتکار و متجاوز و کشورهای حامی آن باید بدانند که جمهوری اسلامی ایران همچون گذشته پرقدرت و بدون کوچک‌ترین تردید به هرگونه تعرض و تجاوز پاسخی کوبیده می‌دهد.»

علاوه بر این فرماندهی نیروی دریایی سپاه اعلام کرد: «در پی نقض آتش بس و تجاوز ارتش تروریستی آمریکا به یک فروند نفتکش ج.ا.ایران در حوالی بندر جاسک و نزدیک شدن ناوشکن‌های ارتش تروریستی آمریکا به تنگه هرمز، طی یک عملیات ترکیبی بسیار پر حجم و دقیق با به کارگیری انواع موشک‌های بالستیک و گروز ضد کشتی و پهپاد‌های انهدامی با سرچنگی شدید انفجار به سمت ناوشکن‌های دشمن اجرای آتش نمود.

امیرحسین درکی

روزنامه نگار

شامگاه پنجشنبه و نزدیک به بامداد روز جمعه، ارتش تروریستی آمریکا با نقض صریح آتش بس، حملاتی علیه سواحل و کشتی‌های ایرانی انجام داد که واکنش سریع نیروی‌های مسلح کشورمان را به دنبال داشت.

در باره این اقدام جنایتکارانه، روز گذشته سخنگوی قرارگاه مرکزی حضرت خاتم‌الانبیا اعلام کرد: «ارتش متجاوز، تروریست و راهزن آمریکا با نقض آتش بس یک کشتی نفتکش ایرانی و در حال حرکت از آب‌های ساحلی ایران در منطقه جاسک به سمت تنگه هرمز و همچنین یک کشتی دیگر در حال ورود به تنگه هرمز را روبروی بندر فجیره امارات مورد هدف قرار دادند و هم‌زمان مناطق غیرنظامی را با همکاری برخی از کشورهای منطقه در سواحل بندر خمیر، سیریک و جزیره قشم مورد تعرض هوایی خود قرار دادند.»

در واکنش به این تجاوز آمریکایی و نقض صریح آتش بس، بامداد روز جمعه، نیروی دریایی ارتش، با انواع موشک، پهپاد رزمی و راکت، ناوشکن‌های آمریکایی را که با نقض آتش بس، به نفتکش‌های ایرانی در نزدیکی تنگه هرمز و در آب‌های سرزمینی

واکنش ضعیف دیپلماسی

وزارت امور خارجه درباره نقض آتش بس توسط آمریکا در بیانیه‌ای اعلام کرد: اقدام تجاوزکارانه ارتش تروریستی آمریکا علیه ۲ فروند نفتکش متعلق به جمهوری اسلامی ایران در حوالی بندر جاسک و تنگه هرمز و تعرضات صورت گرفته علیه چند نقطه در مناطق ساحلی مشرف به تنگه هرمز که در ساعات پایانی پنج‌شنبه شب و ساعات اولیه بامداد جمعه ۱۸ صورت گرفت، را به شدت محکوم می‌کنیم. در بخشی دیگری از این بیانیه آمده است: این اقدامات تجاوزکارانه و تحریک‌آمیز، نه تنها نقض آشکار تفاهم آتش بس مورخ ۱۹ فروردین ماه ۱۴۰۵ است، بلکه نقض فاحش بند ۴ ماده ۲ منشور و مصداق عمل تجاوزکارانه طبق قطعنامه تحریف تجاوز محسوب می‌شود.

خبر کوتاه

روایت رئیس‌جمهور از دو ساعت و نیم دیدار با رهبر معظم انقلاب

روز چهارشنبه ۱۶ اردیبهشت رئیس‌جمهور در نشست اصناف و بازاریان با اشاره به دیدار اخیر خود با حضرت آیت‌الله‌سید مجتبی خامنه‌ای، رهبر عالی‌قدر انقلاب اسلامی، به تشریح فضای حاکم بر این دیدار و ابعاد شخصیتی، اخلاقی و مدیریتی ایشان پرداخت. وی با بیان اینکه این دیدار در فضایی صمیمی برگزار شد و گفت و گوها نزدیک دو ساعت و نیم ادامه داشت، اظهار داشت: آنچه در این نشست بیش از هر موضوع دیگری برای بنده برجسته بود، نحوه مواجهه، نوع نگاه و شیوه برخورد متواضعانه و عمیقاً صمیمی رهبر معظم انقلاب اسلامی بود؛ رویکردی که فضای گفت و گورا به محیطی مبتنی بر اعتماد، آرامش، همدلی و گفت‌وگوی بی‌واسطه تبدیل کرده بود.

قاضی زاده هاشمی: جبهه‌های زمینی در اراضی اشغالی فعال شود

معاون شهیدرئیس‌جمهور در دولت سیزدهم در حساب کاربری خود در ویراستی نوشت: کیفیت عملیات این دو روزه دشمن، نشانگر عملیاتی‌ایذایی است برای هدفی بزرگتر که صدایش در لبنان با ترور فرمانده رضوان شنیده شد. به نظر می‌رسد که قرار است امارات قربانی درگیر نگه داشتن ایران برای حملات و حشیانه به لبنان باشد. همچنین، قصد رژیم غزه‌سازی جنوب است. راهبرد وحدت ساحات باید در توزیع توان عملیاتی مناسب باشد. شاید لازم باشد بخشی از توان ما و به‌ویژه برادران عراقی در جبهه لبنان فعال شود. به نظر می‌رسد وقت فعال کردن جبهه‌های زمینی در اراضی اشغالی رسیده است.

بهداری جهرمی: کلید عبور از تنگه هرمز، عدم اجرای تحریم‌های آمریکا است

سخنگوی دولت شهیدرئیس‌جمهور در حساب کاربری خود در ویراستی نوشت: آمریکا سالها با جنگ‌های اقتصادی، هوایی، دریایی و... در حال جنگ با ایران و تصبیع حقوق مردم بوده و هست. سایر کشورها در هر یک از این جنگ‌ها باید بیطرفی خود را نشان دهند. عدم اجرای تحریم‌های ظالمانه آمریکا علیه مردم ایران توسط کشورهای ثالث کلید عبور از تنگه هرمز خواهد بود.

جزئیات حمله آمریکا به یک لنج غیرنظامی

فرماندار میناب اعلام کرد: در جریان اقدامات تجاوزکارانه آمریکایی‌ها در شب گذشته در آبهای تنگه هرمز و دریای مکران (عمان) یک شناور باری در نزدیکی آبهای شهرستان میناب مورد اصابت قرار گرفته و دچار آتش سوزی شده است. ۱۵ ملوان در این لنج باری حضور داشته‌اند، که ۱۰ ملوان مصدوم به بیمارستان منتقل شده‌اند و گروه‌های مردمی و تجسس در حال تلاش برای اطلاع یافتن از وضعیت دیگر ملوانان هستند.

عبور ۳ نفتکش دیگر ایرانی از محاصره دریایی آمریکا

شرکت ردیاب کشتی «تانکر ترکز» در حساب کاربری خود در شبکه اجتماعی ایکس اعلام کرد که طی دو روز گذشته، سه نفتکش شرکت ملی نفتکش ایران (NITC) که خالی از بار بودند، پس از عبور از خط محاصره نیروی دریایی آمریکا و از طریق منطقه انحصاری اقتصادی (EEZ) پاکستان، به ایران بازگشتند.

مقاومت

جمشیدی: آمریکا همچنان دنبال براندازی است این بار به اسم مذاکره

محمد جمشیدی عضو هیات علمی دانشگاه در برنامه گفتگوی ویژه خبری اظهار داشت: نکته مهم این است که در برابر هر نقضی، باید واکنش نشان دهیم. رفتاری که در دوره آتش بس داریم باید امتداد رفتاری باشد که در دوره جنگ داشتیم. چون اساسا جنگ تغییر نکرده‌است. وی افزود: ما در فرآیند مذاکره و دیپلماسی باید اهرم‌های قدرت خودمان را واگذار نکنیم؛ آمریکا در جنگ نتوانسته تنگه هرمز را باز کند، اورانیوم ایران را بگیرد یا ایران را وادار به تسلیم کند. بعد در مذاکره با رفت و آمد چهار تا کاغذ طبیعتاً نباید این اتفاق بیفتد. به گفته جمشیدی، موضوعی که ما را در این جنگ پیروز کرده، انسجام داخلی، قدرت موشکی و تنگه هرمز است و دشمن دارد دانه دانه این‌ها را به عنوان اهداف می‌گوید. جمشیدی همچنین خاطرنشان کرد: ما درباره هسته‌ای مذاکره کردیم، آمریکا دوباره جنگ کرده و جنگش هم جنگ براندازانه بوده؛ لذا اینکه من دوباره بروم در رابطه با هسته‌ای ای صحبت کنم اساساً کار عاقلانه‌ای نیست و منطقی هم نیست. چون طرف به اسم مذاکره هسته‌ای آمده‌اند تو را براندازی کند، پس من باید دوباره برگردم با طرف مذاکره هسته‌ای کنم؟ نخیر چنین چیزی نیست.

بمباران میز مذاکره برای چهارمین بار!

سپهر خلجی

رئیس شورای اطلاع رسانی دولت شهید رئیسی

حملات دیشب آمریکا به جنوب ایران در واقع چهارمین حمله آمریکا به میز مذاکره بود! یعنی در شرایطی که دیپلماسی سرگرم میز اسلام آباد است و در حال تبادل کاغذ و بالا پایین کردن شروط، آمریکا کشتی نفتکش ایران را زد و به بندرعباس حمله کرد. البته باز هم دیپلماسی ول کن میزی که چهار بار بمباران شده نیست! تفاوت نگاه مردم مبعوث شده در دفاع از ایران با هواداران دیپلماسی دقیقاً همینجاست؛ مردم خونخواه امام شهید این شبهها با صدای بلند اخراج آمریکا از منطقه را بخشی از تقاضای جنایات آمریکا می دانند و معتقدند باید با پیگیری وصیت امام شهید آمریکا را با ذلت و شکست تاریخی از منطقه اخراج کرد اما هواداران دیپلماسی معتقدند باز هم به مذاکره فرصت دهیم و شرایطی فراهم کنیم که راه فرار آبرومند آمریکا باز شود.

به عبارت دیگر مردم به دنبال اخراج ذلتبار آمریکا از منطقه هستند و حامیان دیپلماسی در پی باز کردن راه خروج آبرومندان برای آمریکا!

خبر کوتاه

اژه‌ای: عناصر خائن را قاطعانه محاکمه و مجازات می‌کنیم

در بخشی از یادداشت حجت الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای پیرامون راهبرد قوه قضاییه در شرایط فعلی آمده است: عناصر خائن به وطن را وفق قانون، قاطعانه محاکمه و مجازات می‌کنیم و در این راه از سرزنش سرزنشگران ابایی نداریم؛ لکن از دایره شرع و قانون و عدالت خروج نمی‌کنیم. با جدیت تمام از نیروهای جان برکف امنیتی و اطلاعاتی کشور و عموم ضابطین در تعقیب و دستگیری جواسیس، نفوذی‌ها و خائنین، حمایت و پشتیبانی می‌کنیم؛ لکن مواظبت داریم که به اسم شرایط و اقتضات جنگی، به احدی ظلم نشود.

خضریان: سفارتخانه‌های کاغذی به دنبال بزرگ‌نمایی خسارات جنگ هستند

عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس گفت: جریان سفارتخانه‌های کاغذی که شروع به ضرب سکه باس کردند، در حالی به دنبال بزرگ‌نمایی و سیاه‌نمایی خسارت‌های جنگ هستند که نسبت به درآمد‌ها و دستاوردهای جنگ سکوت می‌کنند. وی افزود: در دوران جنگ، فروش نفت ایران از نظر کمی و کیفی شرایط بهتری داشته است. بطوریکه به طور متوسط عموماً نفت را با قیمت بالای ۱۰۰ دلار به فروش رساندیم و درآمد روزانه ایران از فروش نفت ۷۵ میلیون دلار افزایش داشته است.

شریعتی: ریسک آمریکا برای بازگشایی تنگه هرمز، نشانه تاب‌آوری پایین آن است

نماینده مردم تهران در مجلس در حساب کاربری خود در ایکس نوشت: مهمترین دلیل میدانی تاب‌آوری بیشتر ایران در برابر اهرزی در یایی آمریکا و تاب‌آوری کمتر دشمن در برابر انسداد تنگه هرمز چیست؟ اینکه آمریکا به استقرار نظامی و عملیات محاصره، دور از محدوده تنگه هرمز اکتفا نکرده و بطور دائم در حال تلاش با ریسک بالا برای بازکردن راهی در تنگه هرمز است.

پیمان پاک: برخی مدیران اقتصادی در زمان جنگ فرار کردند

علیرضا پیمان پاک، قائم‌مقام سابق وزارت کشاورزی در گفتگویی با بیان اینکه ما در حوزه میدان تعداد بسیار زیادی از مدیران جهادی، توانمند و پیگیر داریم، گفت: باتوجه به حضور سه‌ساله‌ای که در دولت شهید رئیسی داشتیم، ساختار دولت‌ها بر اساس ساختار بروکراسی و یک نظامی شکل گرفته است که کاملاً با روحیه‌های جهادی انقلابی متفاوت است. به‌طوری‌که عمدتاً مدیران لیبرال، بروکراتیک و اهل کاغذبازی حضور داشتند.

وی همچنین افزود: در شرایط اضطراری چند هفته اول جنگ، دولت مجبور به اقداماتی شد تا ساختارها سبک شود. به‌طوری‌که در بعضی از وزارتخانه‌ها چندین مدیر می‌روند و کار آن‌ها را عده‌ای دیگر انجام می‌دادند. همچنین در این شرایط تفویض اختیاراتی به استان‌ها داده شد و بعضاً وزارتخانه‌ها خالی‌شدن و مدیرانی بودند که امور مدیریتی را در ماشین خود پیش می‌بردند که باعث شد تسریع امور کارها شکل بگیرد. به‌گونه‌ای که بازار و مدیریت ارز کنترل شد. وی در پایان بیان کرد: زمانی که جنگ فروکش کرد و مدیرانی که بعضاً متواری یا به اسم مرضی و تأمین خرید کالا در خارج از کشور به سر می‌بردند، به روال قبلی برمی‌گردند.

دوباره مشکلات اقتصادی نمایان می‌شود و تورم و افزایش قیمت ارز شدت می‌گیرد.

تبعات اقتصادی مدیریت تنگه هرمز، آلمان را از حامی تمام‌قد جنگ ۱۲ روزه به منتقد سرسخت جنگ اخیر تبدیل کرد

بزرگترین اقتصاد اروپا در گرداب هرمز

نمونه‌های اقتصادی حکمرانی ایران بر تنگه هرمز، یکی پس از دیگری در حال نمایان شدن است. پس از تعطیلی یک شرکت هواپیمایی آمریکایی که در نتیجه افزایش قیمت سوخت جت در آن کشور در پی جنگ علیه ایران صورت گرفته، مواضع متعدد مقامات آلمانی درباره نتایج اقتصادی جنگ تحمیلی آمریکا نیز شاخص گویایی از اثرگذاری سریالی تنگه هرمز بر مناسبات بین‌المللی است.

جعفر کاظمی

روزنامه‌نگار

می‌دهد. مرتس صدر اعظم آلمان اخیراً در این باره گفته بود: «این جنگ نه تنها قیمت سوخت، بلکه پایه‌های اقتصاد آلمان را نیز تهدید می‌کند. او همچنین گفت که درگیری در خاورمیانه شوک‌های ژئوپلیتیکی به بازارهای انرژی در اروپا، آسیا و خود ایالات متحده آمریکا وارد می‌کند.» همچنین نشریه آلمانی اشپیکل هفته گذشته خبر داده بود: در پی پیامدهای ناشی از جنگ علیه ایران، ممکن است گاز و سوخت هواپیما کمیاب شوند. همچنین کود شیمیایی و دستکش‌های یک‌بارمصرف

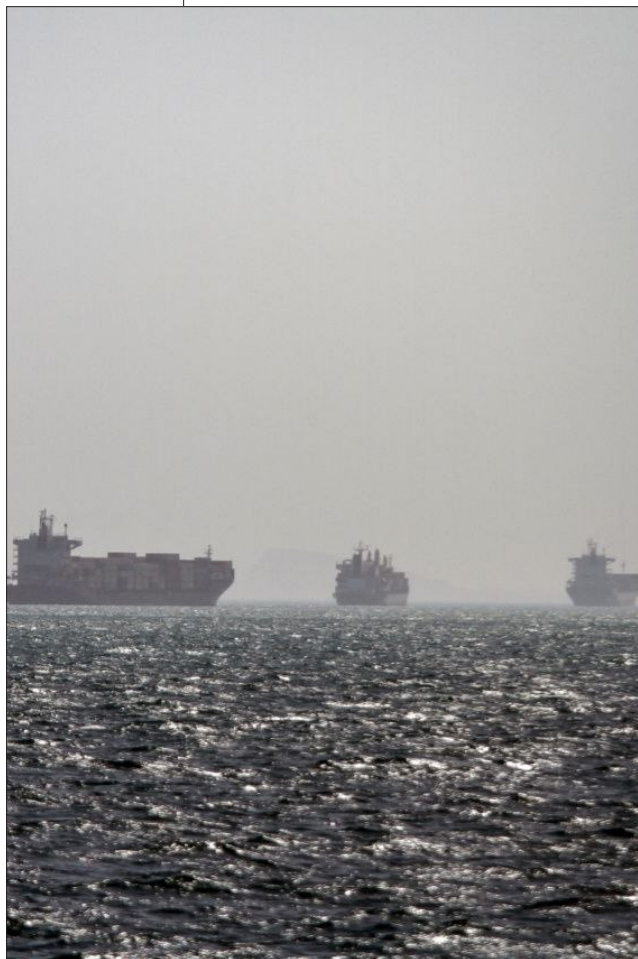
نیز در معرض کمبود قرار دارند. طبق نوشته این نشریه آلمانی، پس از همه‌گیری کرونا و جنگ اوکراین، آلمان دوباره با تهدید یک وضعیت اضطراری روبه‌رو است.»

مشابه اینگونه مواضع درباره نتایج و تبعات جنگ رمضان و حکمرانی ایران بر تنگه هرمز از البته با غلظت کمتر، برخی دیگر از مقامات کشورهای اروپایی نیز داشته‌اند؛ منتها شاخصی که مواضع اخیر آلمانی‌ها در این باره را شاخص و متمایز از دیگر کشورهای اروپایی می‌کند، سابقه جهت‌گیری این کشور در جنگ ۱۲ روزه است. جنگی که هیچ لطمه اقتصادی برای اروپا در پی نداشت. در جنگ ۱۲ روزه تنها یک روز پس از تجاوز نظامی رژیم صهیونیستی به ایران، همین صدر اعظم آلمان که این روزها به صرفت خسران کشورش از جنگ با ایران افتاده، وقیحانه صهیونیست‌ها را حمایت و تشویق کرده و گفته بود: «اسرائیل در ایران کار کثیفی را به جای همه ما (اروپایی‌ها) انجام داد.»

آلمان که در جنگ ۱۲ روزه حامی آشکار و تمام‌قد صهیونیست‌ها بود و صدر اعظم آن، جنایات رژیم کودک‌کش علیه ایران را کار کثیفی می‌خواند که رژیم به نمایندگی از آلمان و اروپا انجام داده، حالا و با احساس درد از بسته شدن تنگه هرمز، انتقادات تند و روزافزونی را نسبت به شریک خود مطرح می‌کند.

مقامات آلمانی برای چندمین بار نسبت به تبعات اقتصادی جنگ آمریکا علیه ایران و بسته شدن تنگه هرمز اظهار نظر کرده و هشدار داده‌اند. چند روز پس از آنکه مرتس صدر اعظم آلمان اذعان داشت که «ما در آلمان و اروپا به طور قابل توجهی از عواقب جنگ با ایران رنج می‌بریم؛ به عنوان مثال، از بسته شدن تنگه هرمز. این تأثیر مستقیم بر عرضه انرژی و تأثیرات گسترده بر عملکرد اقتصادی ما دارد بنابراین، من برای حل این درگیری فشار می‌آورم.» روز گذشته وزیر دارایی این کشور نیز سخنان مشابهی را مطرح کرد. لارس کلینگبیل، وزیر دارایی آلمان در واکنش به گزارشی پیرامون برآورد درآمدهای مالیاتی این کشور که کاهش بیش از ۱۰ میلیارد یورویی را نشان می‌داد، گفت که این پیش‌بینی نشان می‌دهد، جنگ ایران چه میزان آسیب اقتصادی ایجاد کرده است. او در بیانیه‌ای افزود: «جنگ غیرمستولانه ترامپ و شوک ناشی از افزایش جهانی قیمت انرژی، به‌طور موقت روند مثبت اقتصاد را کند کرده است.»

بیان اینگونه اظهارات صریح درباره اثرگذاری حکمرانی هوشمند ایران بر تنگه هرمز توسط مقامات اروپایی به وضوح میزان اهمیت تنگه هرمز در مناسبات اقتصاد بین‌الملل را نشان

این تغییر مواضع معنادار نشان می‌دهد تغییر وضعیت حکمرانی تنگه هرمز در همین فاصله کوتاه از ابتدای جنگ تا چه میزان برای ایران آورده سیاسی، اقتصادی و ژئوپلیتیکی داشته و دارد و ضروری است تا این مدیریت در هر شرایطی در اختیار ایران بماند.

فاصله گرفتن اکثریت اروپا از سیاست‌های آمریکا

بر اساس نتایج پژوهش بنیاد آلمانی برتلسمان، ۷۳ درصد شهروندان اروپایی معتقدند که اتحادیه اروپا باید از ایالات متحده فاصله بگیرد و مسیر مستقل خود را دنبال کند. همچنین ۵۸ درصد شهروندان، آمریکا را شریک قابل اعتماد اتحادیه اروپا نمی‌دانند. در حالی که ناتو همچنان ستون فقرات دفاعی اروپا محسوب می‌شود، اما افکار عمومی در قاره سبز به این نتیجه رسیده است که برای بقا در دنیای چندقطبی، اروپا باید به جای تکیه بر آمریکا، به دنبال تعریف منافع مستقل خود باشد.

عدد خبر

۳۳

میلیارد دلار

عربستان در سه ماهه ابتدایی ۲۰۲۶ بزرگترین کسری بودجه تاریخ خود را ثبت کرد. داده‌های وزارت دارایی عربستان نشان می‌دهد که کسری ۱۲۵.۷ میلیارد ریالی (۳۳.۵ میلیارد دلار) ریاض ناشی از «جهش مخارج دولتی» است. در حالی که درآمدهای نفتی ریاض سه درصد کاهش یافت و به ۱۴۴.۷ میلیارد ریال عربستان رسید، اما کل مخارج دولت با رشد بی‌سابقه ۲۰ درصدی به ۳۸۶.۷ میلیارد ریال صعود کرد. هزینه‌های نظامی ۲۶ درصد افزایش به ۶۴.۷ میلیارد ریال رسید؛ سپس بخش بارانه‌ها با انفجار ۱۷۰ درصدی مواجه شد که ناشی از پرداخت حقوق‌های تکلیفی ملک سلمان و حفظ آرامش اجتماعی در بجه‌ت تورم داخلی بود. در نهایت، پروژه‌های سرمایه‌ای و زیرساختی همچنان ۲۶ درصد رشد یافتند.

عدد خبر

۲۰۰

دلار

بخش هواپیمایی اروپا تحت فشار فراینده‌ای قرار گرفته است. قیمت سوخت جت به بیش از ۲۰۰ دلار در هر بشکه رسیده و عرضه نفت سفید به دلیل بسته بودن تنگه هرمز به شدت محدود شده است. لوفت‌هانزا اعلام کرد که این بحران، ۲ میلیارد دلار هزینه اضافی در سال جاری برای این شرکت هواپیمایی ایجاد خواهد کرد. با این حال، اتحادیه اروپا اعلام کرد که افزایش قیمت سوخت جت «شرایط فوق‌العاده» محسوب نمی‌شود و خطوط هوایی، در صورت لغو پروازها، موظف به بازپرداخت هزینه مسافران هستند. تحلیلگران هشدار می‌دهند که اروپا تنها چند هفته با کمبود جدی سوخت جت فاصله دارد و موج لغو پروازهای تابستانی قریب‌الوقوع است. این تصمیم نظارتی فشار مالی بیشتری بر صنعت هوانوردی وارد خواهد کرد.

عدد خبر

۳۶

سال

بلومبرگ نوشت: تولید نفت سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) در ماه آوریل ۲۰۲۶ به پایین‌ترین رقم طی ۳۶ سال اخیر سقوط کرده و زنگ خطر را برای بازار جهانی انرژی به صدا درآورده است. تولید نفت اوپک در ماه آوریل با ۴۲۰ هزار بشکه کاهش نسبت به ماه پیش از آن، به ۲۰ میلیون و ۵۵۰ هزار بشکه در روز رسیده که پایین‌ترین رقم از سال ۱۹۹۰ تاکنون محسوب می‌شود. این در حالی است که اوپک در ماه مارس نیز با کاهش ۸.۶ میلیون بشکه‌ای در روز مواجه شده بود که بزرگ‌ترین سقوط ماهانه طی چند دهه اخیر به شمار می‌رود. تولید نفت کویت نیز با ۴۷۰ هزار بشکه کاهش در روز به ۸۰۰ هزار بشکه رسیده که کمتر از یک سوم سطح پیش از جنگ است.

عدد خبر

۴۸.۲

طبق آخرین نظرسنجی دانشگاه میشیگان، شاخص اعتماد مصرف‌کننده در ماه جاری (می) به رقم ۴۸.۲ سقوط کرد که پایین‌ترین سطح تاریخی از سال ۱۹۵۲ تاکنون محسوب می‌شود. این افت شدید که حتی از دوران رکود بزرگ و همه‌گیری کرونا نیز فراتر رفته، نشان‌دهنده بدبینی عمیق مردم به وضعیت اقتصادی است. جوان هسو، مدیر این نظرسنجی، علت اصلی این ناامیدی را فشار مداوم هزینه‌ها بر معیشت مردم می‌داند. بر اساس این گزارش، افزایش شدید قیمت سوخت و نگرانی از تعرفه‌ها، دو عامل کلیدی هستند که باعث شده مصرف‌کنندگان نسبت به آینده مالی خود احساس ناامنی کنند. در مجموع، تورم افسارگسیخته همچنان اصلی‌ترین منبع فشار بر افکار عمومی است.

آمارها و تناقض‌گویی‌ها نشان می‌دهد:

آدرس غلط برای سفرهای خالی

حواشی مربوط به سیاست موسوم به «تک‌نرخ‌سازی ارز» همچنان ادامه دارد. دی‌ماه سال گذشته بود که دولت این سیاست را به اجرا گذاشت. حذف ارز ترجیحی، افزایش بیش از ۵۰ درصدی نرخ ارز تجاری در مرکز مبادله و نزدیک کردن آن به نرخ بازار آزاد، اقداماتی بود که با هدف «حذف رانت و تک‌نرخ شدن ارز» انجام شد. در همان زمان، بسیاری از کارشناسان نسبت به تبعات این اقدام بر تورم و تولید در کشور هشدار دادند.

تولید مرغ ۱۰۸.۴ درصد بوده که در مقایسه با پاییز (۴۲.۵ درصد)، افزایش ۶۵.۹ واحد درصدی داشته است. این ارقام، تأثیر سیاست «تک‌نرخ کردن ارز» بر تورم بخش تولید را به خوبی آشکار می‌کند. با این حال، چالش‌های بخش تولید کشور تنها به افزایش تورم محدود نشد؛ گزارش‌های مرکز آمار نشان می‌دهد تولید گوشت مرغ در اسفند سال گذشته، نسبت به بهمن ماه ۲۰ درصد کاهش یافته است.

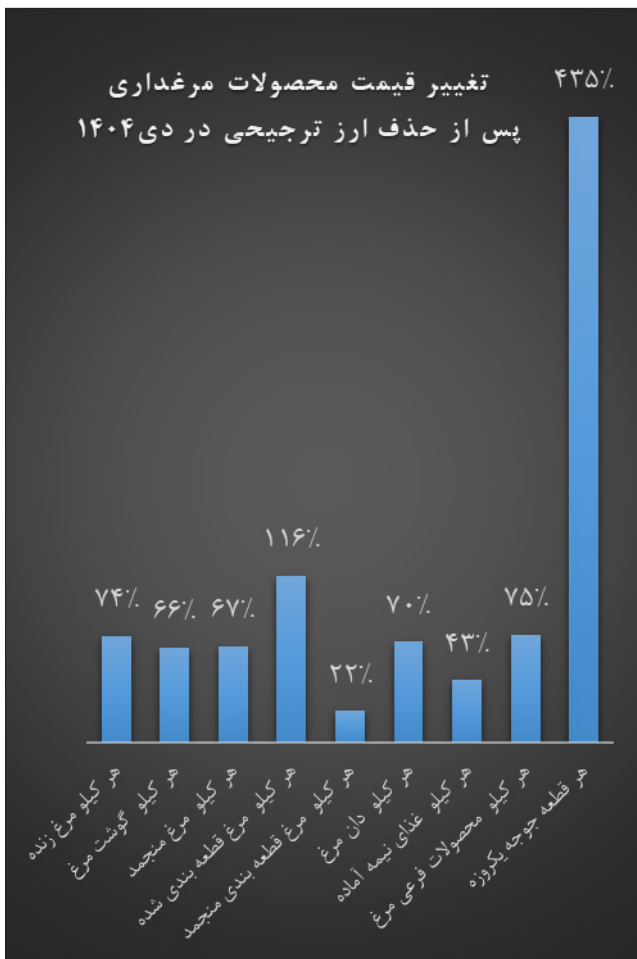
جهش تورم و سقوط تولید، در دیگر منبع پروتئینی خانوار نیز مشهود است. گزارش‌های مرکز آمار حاکی از آن است که هر سه شاخص تورم تولیدکننده (فصلی، نقطه به نقطه و سالانه) در زمستان گذشته نسبت به پاییز حدود دو برابر شده‌اند. مرکز آمار در گزارش دیگری اعلام کرد که مقدار عرضه گوشت قرمز در کشتارگاه‌های رسمی کشور در اسفند ۱۴۰۴ نسبت به ماه پیش از آن (بهمن)، حدود ۸ درصد کاهش داشته است. این ارقام نشان می‌دهد دو قلم حیاتی در تأمین پروتئین خانوار، یعنی گوشت قرمز و مرغ، به طور هم‌زمان با افزایش تورم و کاهش تولید مواجه بوده‌اند.

علاوه بر این آمارها، به‌تازگی گزارشی از سوی یک شرکت بزرگ تولیدکننده مرغ و تخم‌مرغ منتشر شده که میزان رشد قیمت اقلام تولیدی این شرکت در اردیبهشت امسال را نسبت به دو ماه گذشته نشان می‌دهد. طبق گزارش این شرکت که در زنجیره تولید فعالیت دارد، قیمت هر قطعه جوجه یک‌روزه در اردیبهشت ماه امسال نسبت به بهمن سال گذشته، رشدی ۴۳۵ درصدی داشته که به معنای جهشی بیش از ۵ برابری است. جزئیات بیشتر درباره میزان افزایش قیمت سایر محصولات این شرکت در نمودار گزارش درج شده است.

که آرامش جامعه را برهم می‌زند، برخورد جدی شود. تلاش تیم رسانه‌ای دولت برای انحراف افکار عمومی از تأثیر سیاست‌های اقتصادی بر گرانی‌های اخیر و معرفی جنگ به عنوان عامل اصلی مشکلات، در حالی انجام شد که تنها یک روز پیش از آن، وزیر جهاد کشاورزی تأثیر گران‌فروشی بر افزایش قیمت‌ها را ناچیز خوانده بود.

غلامرضا نوری قزلقه، روز سه‌شنبه ۱۵ اردیبهشت، در جمع خبرنگاران گفت: «اتفاقی که افتاده این است که هر چند امروز می‌گوییم تخم‌مرغ نسبت به دو ماه قبل گران شده است، اما قیمت آن به شکلی است که تولیدکننده متضرر نشود و تولیدش ادامه یابد.» وی افزود: «در حوزه کالاهای اساسی گران‌فروشی فاحشی نداریم، هر چند ممکن است تخلفات جزئی رخ دهد که در این زمینه اکیب‌های نظارتی تعزیرات حکومتی و وزارت صمت به‌طور کامل فعال هستند.» اشاره نوری قزلقه به قیمت مرغ و تخم‌مرغ از آن جهت اهمیت دارد که این اقلام نقش مهمی در سفره خانوار ایرانی داشته و منبع اصلی تأمین پروتئین جامعه محسوب می‌شوند.

درست یک روز پس از اظهارات وزیر جهاد کشاورزی، مرکز آمار ایران گزارش داد که هر سه شاخص تورم تولیدکننده مرغ‌های صنعتی کشور در زمستان سال گذشته نسبت به پاییز افزایش یافته است. طبق این گزارش، تورم فصلی تولیدکننده مرغ‌های صنعتی در زمستان گذشته به ۴۱.۶ درصد رسید که در مقایسه با پاییز (۱۰.۹ درصد)، رشدی ۳۰.۷ واحد درصدی را نشان می‌دهد. همچنین تورم نقطه به نقطه

حمید کمار

روزنامه‌نگار

طی هفته‌های اخیر، با انتشار آمارها و نمایان‌تر شدن آثار سیاست ارزی دی ماه، تیم رسانه‌ای دولت و رسانه‌های نزدیک به آن، موجی از تولیدات رسانه‌ای را آغاز کرده‌اند که مضمون اصلی آن، معرفی «جنگ» به عنوان عامل اصلی تورم اخیر است. در ادامه این پروژه، صفحه شخصی مسعود پزشکیان که توسط تیم شورای اطلاع‌رسانی دولت اداره می‌شود، چهارشنبه هفته گذشته نوشت: «از افزایش قیمت‌ها مطلع هستیم. بخشی از آن مربوط به تغییر قیمت مواد اولیه یا مشکلات مرتبط با جنگ ظالمانه‌ای است که مردم می‌دانند؛ اما گران‌فروشی و احتکار قابل تحمل نیست.»

گردانندگان صفحه شخصی پزشکیان، بدون اشاره به تأثیر سیاست بانک مرکزی در افزایش نرخ ارز کالاهای اساسی در دی‌ماه سال گذشته، بر موضوع «گران‌فروشی» تأکید کرده و نوشتند: «از وزیر دادگستری خواستیم با هماهنگی قوه قضائیه، با هرگونه تخلف

هدف دشمن، ایجاد نارضایتی است

مسعود پزشکیان رئیس‌جمهور در نشست با اصناف و بازاریان: هدف نهایی دشمنان، ایجاد نارضایتی عمومی، کشاندن مردم به خیابان‌ها، تضعیف ساختار حکمرانی و در نهایت تجزیه کشور بود، اما مردم ایران در کنار نیروهای نظامی، انتظامی و امنیتی، صحنه را به بهترین شکل مدیریت کردند و اجازه تحقق این سناریوها را ندادند. برخی مقامات آمریکا آشکارا از تشدید فشار اقتصادی بر مردم ایران با هدف ایجاد نارضایتی سخن می‌گویند، در حالی که همین جریان‌ها مدعی دفاع از حقوق بشر هستند.

موج خبر

معمای معامله ۷ میلیارد دلاری

نفت قبل از توییت‌های ترامپ

رویترز گزارش داد که مجموعه‌ای از معاملات زمان بندی شده و پرسود روی کاهش قیمت نفت، به ارزش مجموعاً تا ۷ میلیارد دلار در ماه‌های مارس و آوریل، در چندین بورس انجام شده است؛ معاملاتی که درست پیش از اعلام سیاست‌های مهم دولت آمریکا در باره ایران، توسط دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور این کشور، صورت گرفته‌اند. این رقم از برآوردهای قبلی که ارزش این شرط بندی‌ها را ۲.۶ میلیارد دلار اعلام کرده بودند، بسیار بیشتر است؛ معاملاتی که همین حالا نیز باعث شده است دولت آمریکا به کارکنان خود درباره استفاده از اطلاعات غیرعلنی برای کسب منافع مالی هشدار دهد. رویترز حدود یک ماه قبل به نقل از یک فرد آگاه گزارش داده بود که کمیسیون معاملات آتی کالا در حال تحقیق درباره این موضوع است، هرچند این نهاد هنوز رسماً آغاز تحقیقات را تأیید نکرده است. این معاملات شامل موقعیت‌های فروش (Short) روی مشتقاتی مانند قراردادهای آتی نفت خام، گازوئیل و بنزین در بورس‌های ICE و CME بوده است. این معاملات در دو بورس بزرگ میزبان معاملات جهانی نفت و سوخت انجام شده‌اند: بورس بین‌قاره‌ای (ICE) و بورس کالای شیکاگو (CME). زمان بندی دقیق این معاملات باعث شده است که کارشناسان حقوقی و قانون‌گذاران خواستار بررسی این موضوع شوند که آیا این معاملات بر پایه اطلاعات محرمانه یا ناشت اطلاعات دولتی انجام شده‌اند یا خیر.

معامله‌گران نخستین معاملات غیرعادی را در ۲۳ مارس (دوشنبه ۳ فروردین) مشاهده کردند؛ معاملاتی که تنها چند دقیقه پیش از اعلام ترامپ درباره تعویق حملات تهدیدآمیز علیه زیرساخت‌های انرژی ایران انجام شد و سقوط قیمت نفت را به دنبال داشت. همین الگو در ۷ آوریل (سه‌شنبه ۱۸ فروردین) تکرار شد؛ درست پیش از اعلام آتش‌بس با ایران که موجب سقوط تا ۱۵ درصدی قیمت نفت برنت شد. این الگو سپس در ۱۷ آوریل (جمعه ۲۸ فروردین)، زمانی که مقامات ایرانی و ترامپ درباره بازگشایی تنگه هرمز صحبت کردند و بار دیگر در ۲۱ آوریل (سه‌شنبه ۱۹ اردیبهشت)، پیش از تمدید آتش‌بس، نیز مشاهده شد. رسانه‌ها پیش‌تر گزارش داده بودند که این معاملات روی فعال‌ترین قراردادهای ماه اول برای نفت برنت و وست‌تگزاس انجام شده‌اند و ارزش آن‌ها در چهار روز یادشده حدود ۲.۶ میلیارد دلار بوده است. تحلیل گسترده‌تر داده‌های معاملاتی نشان می‌دهد که معامله‌گران در همان تاریخ‌ها و همان دقیق، معاملات مشابهی روی قراردادهای آتی گازوئیل اروپا، بنزین آمریکا و همچنین قراردادهای بلندمدت‌تر نفت برنت و آمریکا انجام داده‌اند؛ معاملاتی که مجموع ارزش آن‌ها را به حدود ۷ میلیارد دلار می‌رساند.

در این نوع معامله، معامله‌گر دارایی را قرض می‌گیرد، آن را می‌فروشد و سپس پس از کاهش قیمت، دوباره ارزان‌تر می‌خرد و مابه‌التفاوت را به عنوان سود نگه می‌دارد. محاسبات رویترز نشان می‌دهد که یک فروشنده استقراری ۷ میلیارد دلار سرمایه، بسته به زمان دقیق ورود به معامله، می‌توانسته است از طریق این معاملات صدها میلیون دلار سود کسب کند.

نوبنیاد گزارش می دهد؛

سهامداران چشم انتظار بازگشایی بورس

پس از تجاوز نظامی آمریکا و رژیم اسرائیل به کشورمان از صبح روز شنبه ۹ اسفند سال گذشته، از همان دقایق نخست معاملات بازار سهام متوقف شد و این توقف تا روز دوشنبه هفته جاری (۲۱ اردیبهشت) ادامه دارد. هرچند در این مدت برخی بخش های بازار به تدریج بازگشایی شدند، اما معاملات سهام و صندوق های سهامی

همچنان متوقف است. به این ترتیب، بازار سهام با گذشت ۷۱ روز از آغاز جنگ تحمیلی سوم، تا روز دوشنبه این هفته ۴۶ روز معاملاتی خود را از دست داده و در وضعیت تعطیلی قرار دارد؛ وضعیتی که اکنون به یکی از مهم ترین چالش های سازمان بورس و فعالان بازار تبدیل شده است.

نیمایسهایی
روزنامه نگار

کارشناسان و فعالان بازار سرمایه معتقدند بازگشایی بازار سهام در شرایط فعلی بدون فراهم شدن الزامات لازم می تواند به شکل گیری رفتارهای هیجانی و فشار فروش گسترده منجر شود. به باور آنها، شفاف سازی کامل شرکت ها، تأمین منابع حمایتی و طراحی سازوکار مرحله ای برای بازگشایی، مهم ترین پیش نیازهای بازگشایی بورس به مدار معاملات است. حجت الهیجندی رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار می گوید: از ابتدای جنگ تاکنون سازمان بورس چند نظرسنجی درباره بازگشایی یا تداوم تعطیلی بازار انجام داده و حتی در آخرین نظرسنجی نیز اکثریت فعالان بازار با بازگشایی در شرایط فعلی مخالفت کرده اند. به گفته صیدی، مطلوب سازمان بورس بسته ماندن بازار نیست و تلاش می شود بازار در نخستین زمان ممکن بازگشایی شود. معصومی خانقاه مدیر نظارت بر بورس ها نیز تأکید کرد که سازمان بورس مخالف بازگشایی بازار نیست و برنامه جامعی برای این موضوع در نظر گرفته شده است. او اعلام کرد که سازمان بورس از بازگشایی بازار حمایت می کند.

بازگشایی بورس به صورت تدریجی

احمد اشتیاقی کارشناس بازار سرمایه در گفت و گو با خبرنگار نوبنیاد اظهار کرد: برخی صنایع گزارش های خوبی از سودآوری و عملکرد در سامانه کدال منتشر کرده اند و به نظر می رسد می توان بازار را به صورت

پله ای و مرحله ای بازگشایی کرد. به گفته وی، بهتر است ابتدا گروه هایی که گزارش های مطلوب ارائه داده اند، بازگشایی شوند و سپس به تدریج کل بازار باز شود تا رفتار سهامداران و میزان فشار فروش سنجدیده شود. وی ادامه داد: چنین روندی می تواند به حفظ نقدشوندگی بازار که یکی از مهم ترین ویژگی های بورس است کمک کند. تعطیلی بورس تا حدی حس بی اعتمادی را در سهامداران ایجاد می کند، اما در شرایط جنگی گاهی چاره ای جز این وجود ندارد. این کارشناس بازار سرمایه گفت: مباحث سیاسی تصمیم گیری را دشوار کرده است؛ زیرا هر لحظه احتمال تشدید تنش ها یا تغییر شرایط وجود دارد و همین مسئله باعث شده متولیان بازار سرمایه در تصمیم گیری با مشکل مواجه شوند. به گفته او، اگر قرار باشد بازار مجدداً با تهدید جنگ و تنش های شدید مواجه شود، بازگشایی نمی تواند موثر باشد.

اشتیاقی تأکید کرد: مسئله فقط نقدشوندگی مطرح نیست، بلکه حفظ ارزش دارایی سهامداران نیز اهمیت دارد. بسیاری از سهام ها از نظر بنیادی ارزنده هستند و سودآوری مناسبی دارند، اما ممکن است صرفاً تحت تأثیر ترس ناشی از جنگ و فضای ورنانی، با افت شدید قیمت مواجه شوند و سهامداران متضرر شوند. وی بیان کرد: باید میان دو موضوع نقدشوندگی و حفظ سرمایه سهامداران تعادل برقرار شود. اما اگر احتمال تشدید تنش ها همچنان بالا باشد، شاید ادامه تعطیلی بازار به نفع سهامداران باشد. تعطیلی بورس اعتماد سهامداران را می کشد برخی کارشناسان نیز معتقدند طولانی شدن تعطیلی بورس به عاملی برای تضعیف

حمایت ها از بازگشایی بورس چگونه باشد؟

احمد اشتیاقی کارشناس بازار سرمایه: سازمان بورس تجربه حمایت از بازار در دوره های مختلف را دارد و می داند چگونه باید عمل کند. نخستین اقدام آن است که سهامداران عمده و گروه هایی که نمادهایشان بازگشایی می شود، خود از سهامشان حمایت کنند. در مرحله بعد باید منابع لازم در صندوق تثبیت و توسعه بازار تأمین شود تا در صورت افزایش فشار فروش، این صندوق ها وارد عمل شوند. همچنین ضروری است حقوقی های بزرگ بازار در چنین شرایطی نقش فروشنده را ایفا نکنند. استفاده همزمان از این ابزارها می تواند باعث شود نمادهایی که گزارش های مطلوبی ارائه کرده اند، در محدوده های متعادل و حتی مثبت بازگشایی شوند.

گزارش کوتاه برندگان فروش اینترنتی ایران خودرو چه کسانی بودند؟

پس از جهش قیمت بازار خودرو طی سه هفته گذشته، به دلیل کاهش عرضه از سوی خودروسازان، ایران خودرو نخست هفته گذشته طرح فروش فوری و فوق العاده ای برای ۱۱ محصول خود را اعلام کرد. بنا بر اعلام این شرکت، ثبت نام در طرح جوانی جمعیت و خودروهای فرسوده از ۱۶ اردیبهشت و طرح فروش عادی از ۱۷ اردیبهشت، از ساعت ۹ صبح آغاز و در فاصله کوتاهی با تکمیل ظرفیت فروش، بسته شد. این دوره از فروش، بدون قرعه کشی و بدون محدودیت پلاک فعال برگزار شد؛ تصمیمی که موجب افزایش چشمگیر تقاضا شده است.

در حالی که روز پنجشنبه هفته گذشته (۱۷ اردیبهشت)، ثبت نام ایران خودرو آغاز شد، متقاضیان از همان دقایق نخست با یک مشکل مشترک مواجه شدند و آن، عدم امکان ورود به سامانه ثبت نام بود. متقاضیان امکان ارسال درخواست را نداشتند و هنگام ورود به سامانه با پیام هایی مانند «۱۰ دقیقه دیگر مراجعه کنید» یا «سامانه در حال به روزرسانی است» روبه رو شدند. کاربران می گویند ساعت ها پشت درگاه ثبت نام ماندند، اما ناگهان با پیام «ظرفیت تکمیل شد» روبه رو شدند.

کارشناسان دلیل این اتفاق را هجوم گسترده متقاضیان می دانند، زیرا اختلاف قیمت کارخانه و بازار در برخی محصولات از یک میلیارد تومان نیز فراتر رفته است. اختلافی که هم مصرف کنندگان واقعی و هم سوداگران را به حضور در این طرح ها ترغیب می کند؛ چراکه برنده شدن در این فرآیند، نوعی «لاتاری سودآور» است. با این حال، ایران خودرو در بهمن ماه سال گذشته نیز اقدام به فروش بدون قرعه کشی کرد، اما گزارشی از تحویل یا عدم تحویل این خودروها در دسترس نیست؛ هرچند این شرکت از کاهش شدید فروش خود (عرضه) در فروردین ماه خبر داده بود.

نصراللهیچمنفر، رئیس کمیسیون اصل نود مجلس، در همین زمینه می گوید: تولیدات خودروسازان از ابتدای امسال روند کاهشی داشته است؛ موضوعی که جای تأمل جدی دارد، چراکه همین کاهش تولید منجر به افزایش غیرقابل قبول قیمت ها و ایجاد اختلاف فاحش میان نرخ کارخانه و بازار شده است. او افزود: ایران خودرو مقرر کرده بود محصولات خود را از ۱۶ اردیبهشت به صورت اینترنتی و بدون قرعه کشی عرضه کند، اما با توجه به شکایات متعدد مردم به کمیسیون، ابهامات و اشکالات فراوانی در این فروش وجود دارد؛ بسیاری از متقاضیان واقعی خودرو نتوانستند برای ثبت نام وارد سایت شوند. در این روش عرضه، امکان نظارت دقیق وجود ندارد و با توجه به ظرفیت بسیار محدود در برابر تقاضای بالا، این اقدام مصداق بارز توزیع رانت و مفسده است. پیمانفر ادامه داد: پیش از آغاز ثبت نام، طی نامه ای به رئیس سازمان بازرسی کل کشور و وزیر صمت تأکید شد که این روند و روش ثبت نام دارای ابهام است و کمیسیون خواستار توقف فوری طرح و کان لم یکن تلقی شدن فروش ها تا رفع ایرادات شد. تأکید ما این است که از اجرای این طرح فروش غیرشفاف و ناعادلانه جلوگیری شود. تا زمانی که ناترازی میان عرضه و تقاضا برقرار است و محدودیت ظرفیت فروش وجود دارد، فروش باید صرفاً از طریق قرعه کشی و تحت نظارت دستگاه های نظارتی انجام شود.

رئیس کمیسیون اصل نود مجلس گفت: پیش بینی این است که این شیوه ثبت نام، زمینه رانت رابری شرکت های خاص یا افرادی که از ربات و اینترنت پرسرعت استفاده می کنند فراهم می کند؛ بنابراین باید از اجرایی شدن کامل آن جلوگیری کرد. او تصریح کرد: امروز سؤال جدی این است که چه شد آن افق روشنی که درباره واگذاری ایران خودرو وعده داده شد و قرار بود منجر به تولید بیشتر، قیمت مناسب تر و کیفیت بالاتر شود؟ متأسفانه در عمل مشخص شد که این وعده ها چیزی جز یک شوی تبلیغاتی نبوده است.

قیمت جهانی غذا پس از جنگ با ایران به اوج سه ساله رسید

قیمت مواد غذایی در جهان به بالاترین سطح خود در سه سال گذشته رسیده است، زیرا هزینه های ناشی از جنگ با ایران زنجیره های تأمین را مختل کرده و احتمال افزایش هزینه های خرید برای مصرف کنندگان را بالا برده است. طبق اعلام فائو (سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد)، شاخص قیمت غذای فائو در آوریل با ۱.۶ درصد افزایش یافت و به بالاترین سطح از فوریه ۲۰۲۳ رسید. قیمت روغن های گیاهی به دلیل اختلال در زنجیره های تأمین، در نتیجه جنگ در خاورمیانه، با جهش ۵.۹ درصدی به بالاترین سطح از ژوئن ۲۰۲۲ رسید. قیمت غلات نیز ۰.۸ درصد افزایش یافت و به بالاترین سطح از فوریه ۲۰۲۵ رسید. قیمت گندم نیز به دلیل کاهش پیش بینی شده کشت گندم در سال ۲۰۲۶، به دلیل هزینه های بالای انرژی و کود در نتیجه محدودیت تردد از تنگه هرمز، افزایش یافت. قیمت گوشت با افزایش ۱.۲ درصدی به رکورد جدیدی رسید. بلومبرگ نیز نوشت: جنگ با ایران که وارد ماه سوم خود شده است، عملاً تنگه حیاتی هرمز را بسته و عرضه نهاده های کشاورزی مانند گازوئیل و کود را کاهش داده و قیمت ها را افزایش داده است. ماکسیمو توریرو، اقتصاددان ارشد سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (فائو)، گفت: روغن های گیاهی با افزایش شدید قیمت مواجه اند، زیرا افزایش قیمت نفت باعث رشد تقاضا برای سوخت های زیستی شده و فشار بیشتری بر بازار روغن های گیاهی وارد کرده است.

نبض بازار

بین الملل

کاملاً هریس: مردم ما جنگ در ایران را نمی خواهند

«کاملاً هریس»، معاون سابق رئیس‌جمهور آمریکا، در سخنرانی عصر پنجشنبه خود در جمع دموکرات‌های نوادا در لاس‌وگاس، به شدت از سیاست‌های دولت دونالد ترامپ در قبال ایران انتقاد کرد و جنگ با ایران را اقدامی خطرناک و فاقد حمایت مردمی دانست. هریس در این نشست گفت: «وقتی به این جنگ در ایران نگاه می‌کنید، می‌بینید جنگی است که مردم آمریکا آن را نمی‌خواهند و حتی از سوی کنگره نیز مجاز اعلام نشده بود. اما حتی اگر چنین مجوزی هم وجود داشت، نباید آغاز می‌شد.» او با اشاره به اظهارات ترامپ درباره «محو کردن» ایران افزود: «او درباره نابودی صحبت کرد و بعد مدعی شد که این کار را انجام داده است؛ همه اینها مزخرف است.»

معاون سابق رئیس‌جمهور آمریکا همچنین مدعی شد که روسیه بزرگ‌ترین برنده این جنگ بوده است. به گفته هریس، لغو تحریم‌های روسیه باعث شده مسکو بتواند از فروش نفت درآمد قابل توجهی کسب کند؛ درآمدی که پیش‌تر از آن محروم بود. وی همچنین تأکید کرد ارسال تسلیحات، مهمات و سامانه‌های پدافند هوایی به منطقه، موجب کاهش حمایت نظامی از اوکراین شده و تبعات گسترده‌ای برای سیاست خارجی آمریکا به همراه داشته است. هریس در پایان درباره ترامپ هشدار داد و گفت: «من او را یک احمق نمی‌دانم؛ او فردی خطرناک است.»

یادداشت

بیداری دیر هنگام برخی شیوخ خلیج فارس

محسن پوردافر
روزنامه‌نگار

جنگ اخیر آمریکا علیه ایران، یک بار دیگر واقعیتی را که سال‌ها جمهوری اسلامی ایران نسبت به آن هشدار داده بود، آشکار ساخت؛ اینکه آمریکا نه شریک امنیتی قابل اعتماد است و نه دغدغه‌ای برای ثبات کشورهای منطقه دارد. در این میان، برخی دولت‌های عربی حاشیه خلیج فارس همچون عربستان سعودی، امارات، بحرین و کویت، با در اختیار گذاشتن خاک، پایگاه و ظرفیت‌های لجستیکی خود به ارتش آمریکا، عملاً به سکوی اجرای ماجراجویی‌های واشنگتن تبدیل شدند؛ اقدامی که نه تنها سودی برای آنان نداشت، بلکه هزینه‌های سنگینی نیز بردوششان گذاشت.

دونالد ترامپ و اتاق جنگ کاخ سفید تصور می‌کردند با استفاده از ظرفیت‌های نظامی مستقر در منطقه، می‌توانند ایران را وادار به عقب‌نشینی کنند. اما نتیجه دقیقاً برعکس شد. نه تنها اهداف اعلامی آمریکا محقق نشد، بلکه بار دیگر کشورهای عربی منطقه خود را در همان جایگاه تحقیرآمیز «گاو شیرده» یافتند؛ کشورهایی که باید هزینه حضور آمریکا را بپردازند، امنیت انرژی جهان را تأمین کنند، اما در لحظه خطر، اولین قربانی سیاست‌های واشنگتن شوند.

در این میان، امارات متحده عربی بیشترین زیان را متحمل شد. اقتصاد وابسته به تجارت، سرمایه‌گذاری خارجی و امنیت روانی بازار در این کشور، با کوچک‌ترین تنش دچار تزلزل می‌شود. کاهش سرمایه‌گذاری، فرار سرمایه، اختلال در حمل و نقل دریایی و نگرانی از ناامنی منطقه‌ای، تنها بخشی از تبعات ماجراجویی آمریکایی‌ها برای ابوظبی بود. اماراتی‌ها که سال‌ها تلاش کرده بود خود را «جزیره ثبات اقتصادی» معرفی کند، ناگهان دریافت که تبدیل شدن به بازوی عملیاتی آمریکا، تمام دستاوردهای اقتصادی‌اش را از بین برده است. اکنون اما به نظر می‌رسد برخی دولت‌های عربی آرام‌آرام از خواب غفلت بیدار می‌شوند. آنان مشاهده کردند که آمریکا حتی برای نزدیک‌ترین متحدان خود نیز ارزشی فراتر از ابزار موقت قائل نیست. همان‌گونه که کشورهای اروپایی نیز به تدریج دریافته‌اند ورود به جنگی جدید در منطقه صرفاً تأمین‌کننده منافع واشنگتن است و نه امنیت اروپا. برخی کشورهای عربی نیز امروز به این جمع‌بندی رسیده‌اند که امنیت منطقه را نمی‌توان از بیرون وارد کرد.

در همین چارچوب، اخبار منتشر شده درباره اعمال محدودیت از سوی عربستان و کویت علیه برخی تحرکات نظامی آمریکا، قابل تأمل است. در حالی که برخی رسانه‌های غربی مدعی بازگشایی کامل حریم هوایی این کشورها برای عملیات آمریکا بودند، مقامات سعودی این ادعا را رد کردند و تأکید نمودند که ریاض اجازه استفاده از حریم هوایی خود برای حمایت از عملیات نظامی نهایتمی را نداده است. حتی رسانه‌های عبری نیز از آن کرده‌اند که عربستان از بیم پاسخ احتمالی ایران، محدودیت‌هایی بر تحرکات نظامی آمریکا اعمال کرده است.

این تحولات نشان می‌دهد که واقعیت‌های منطقه، برخلاف تبلیغات رسانه‌ای غرب، در حال تغییر است. کشورهای منطقه به خوبی دریافته‌اند که امنیت خلیج فارس نه از لوله تفنگ آمریکایی‌ها، بلکه از مسیر همکاری منطقه‌ای، احترام متقابل و تعامل با جمهوری اسلامی ایران تأمین خواهد شد. امروز عربستان و کویت نشانه‌هایی از این درک را بروز داده‌اند؛ درکی که اگر امارات نیز هرچه زودتر به آن برسد، شاید بتواند خود را از هزینه‌های سنگین وابستگی به واشنگتن نجات دهد.

واشنگتن پست تبعات بادکاشتن و طوفان درو کردن کاخ سفید را بررسی کرد

آمریکادر دام هرمز

بسته شدن تنگه هرمز و ناکامی آمریکا در شکستن اراده ایران، حالا به بحرانی تمام‌عیار در داخل ایالات متحده تبدیل شده است. بحرانی که از پمپ‌بنزین‌های آمریکا آغاز شده و به سفره مردم این کشور رسیده است. گزارش واشنگتن پست نشان می‌دهد افزایش سرسام‌آور قیمت سوخت، جهش هزینه کالاها و اوج‌گیری تورم، دولت ترامپ را زیر فشار افکار عمومی قرار داده و سیاست‌های ضدایرانی واشنگتن را به عملی برای نارضایتی گسترده داخلی بدل کرده است.

بسیاری از ایالت‌ها حتی از این رقم نیز فراتر رفته است. این در حالی است که ترامپ در مبارزات انتخاباتی خود وعده داده بود هزینه سوخت را کاهش دهد. اکنون همان وعده به پاشنه آشیل سیاسی او تبدیل شده است. بحران فقط به بنزین محدود نمانده است. قیمت گازوئیل که ستون فقرات صنعت حمل و نقل آمریکا محسوب می‌شود، طی یک سال گذشته بیش از دودلار در هر گالون افزایش یافته و همین امر هزینه انتقال کالا در سراسر آمریکا را به شدت بالا برده است. کارشناسان هشدار داده‌اند که در هفته‌های آینده قیمت انواع کالاها و مواد غذایی نیز افزایش بیشتری خواهد یافت.

واشنگتن پست همچنین اعتراف می‌کند که هزینه تولید و انتقال مواد غذایی نیز به شدت افزایش یافته است؛ چرا که کامیون‌ها بخش عمده محصولات کشاورزی را جابه‌جا می‌کنند و ماشین‌آلات کشاورزی نیز وابسته به سوخت‌های فسیلی هستند. هم‌زمان، تورم در آمریکا به سریع‌ترین روند چهار سال اخیر رسیده و فشار اقتصادی بر خانواده‌ها افزایش یافته است.

حتی صنعت هوانوردی آمریکا نیز از این بحران در امان نمانده است. قیمت سوخت هواپیما بیش از ۸۰ درصد افزایش یافته و هزینه سفرهای هوایی به ویژه پروازهای بین‌المللی جهش کرده است. برخی شرکت‌های هواپیمایی نیز در آستانه تعطیلی قرار گرفته‌اند.

این گزارش در پایان بالحنی ناامیدانه اذعان می‌کند که حتی اگر تنگه هرمز به‌زودی بازگشایی شود، بازگشت شرایط به وضعیت سابق ماه‌ها زمان خواهد برد و جهان دیگر به دوران پیش از بحران باز نخواهد گشت. اعترافی که بیش از هر چیز نشان می‌دهد سیاست فشار و تهدید علیه ایران نه تنها به شکست انجامیده، بلکه امروز دامن خود آمریکا را گرفته است.

محبوبیت ترامپ را به شدت کاهش داده و نارضایتی عمومی را گسترش داده است. روزنامه آمریکایی واشنگتن پست در گزارشی، به ایجاد این بحران پرداخته و اعتراف کرده است که بسته شدن تنگه هرمز اقتصاد آمریکا را با بحران انرژی و موجی از گرانی مواجه کرده است. این گزارش می‌نویسد: حدود ۲۰ درصد نفت جهان از تنگه هرمز عبور می‌کند و بسته شدن این گذرگاه حیاتی طی دو ماه گذشته، بازارهای جهانی انرژی را دچار آشفتگی کرده است.

بر اساس این گزارش، دولت ترامپ تلاش‌های متعددی برای بازگشایی تنگه انجام داده؛ از تهدید نظامی گرفته تا اعمال محاصره دریایی علیه ایران، اما همه این اقدامات ناکام مانده و تنگه همچنان عملاً بسته است. همین مسئله موجب شده قیمت نفت در بازارهای جهانی جهش شدیدی پیدا کند و بهای هر بشکه نفت به بیش از ۱۱۰ دلار برسد. واشنگتن پست تأکید می‌کند اگر چه برخی کشورها بخشی از ذخایر اضطراری نفت خود را آزاد کرده‌اند، اما این اقدام تنها موقت بوده و قادر به مهار بحران نیست. حتی دولت‌ها در نقاط مختلف جهان ناچار به اجرای سیاست‌های صرفه‌جویی انرژی شده‌اند؛ از محدود کردن استفاده از سیستم‌های سرمایشی گرفته تا دورکاری اجباری کارمندان.

در ادامه گزارش آمده است، آنچه بیش از همه برای آمریکایی‌ها دردناک شده، انتقال مستقیم این بحران به زندگی روزمره آنان است. گزارش واشنگتن پست تصریح می‌کند که قیمت بنزین در آمریکا اکنون به بیش از ۴ دلار برای هر گالون رسیده و در

احسان میرباقری

روزنامه‌نگار

زنگ خطر در آمریکا

بحران در آمریکا فقط به بنزین محدود نمانده است. قیمت گازوئیل که ستون فقرات صنعت حمل و نقل آمریکا محسوب می‌شود، طی یک سال گذشته بیش از دو دلار در هر گالون افزایش یافته و همین امر هزینه انتقال کالا در سراسر آمریکا را به شدت بالا برده است. کارشناسان هشدار داده‌اند که در هفته‌های آینده قیمت انواع کالاها و مواد غذایی نیز افزایش بیشتری خواهد یافت.

چرا دیپلماسی کشور هنوز از سایه برجام خارج نشده است؟

سکوت، انفعال، اشتباه؛ سه گانه سیاست خارجی

دشمن خارجی، بلکه ابهام سنگین در رفتار و عملکرد دستگاه دیپلماسی است؛ ابهامی که هر روز بیشتر بوی تکرار خطاهای پرهزینه گذشته را می‌دهد.

نزدیک به ۷۰ روز از آغاز جنگ تحمیلی سوم گذشته و قریب به یک ماه تا سالگرد جنگ ۱۲ روزه باقی مانده؛ اما آنچه امروز ذهن افکار عمومی ایران را بیش از موشک و تحریم درگیر کرده، نه صرفاً

محسن فرهمند

روزنامه نگار

فضای مبهم، طبیعی است که خاطره تلخ برجام را دوباره زنده کند.

اما نگرانی دیگر، فقط به سکوت محدود نمی‌شود؛ بلکه به حضور همان چهره‌ها و همان تفکراتی مربوط است که کارنامه‌ای مملو از خسارت در پرونده برجام از خود برجای گذاشتند. حضور دوباره افرادی که روزگاری وعده شکوفایی می‌دادند و نتیجه آن چیزی جز تحریم بیشتر، گستاخ‌تر شدن آمریکا و نهایتاً دو جنگ در سال دهم برجام نبود، برای افکار عمومی علامتی نگران کننده است.

در همین زمینه، سید محمود نوییان، نایب رئیس کمیسیون امنیت ملی مجلس، اخیراً در پیامی صریح هشدار داد: «با وجود سابقه بد عهدی آمریکا و حضور اصحاب توافق ذلت بار برجام در کنار آقای قالیباف در مذاکرات، هیچ امیدی به توافق مطلوب وجود ندارد.»

این هشدار نشانه‌ای از نگرانی جدی نسبت به تکرار همان خطاهای راهبردی است که کشور یک بار هزینه سنگین آن را پرداخت کرده است. مسئله سوم

اما شاید خطرناک تر باشد؛ بستن باب انتقاد. همان نسخه‌ای که از دوران برجام آغاز شد و امروز دوباره شدت گرفته است؛ هر منتقدی با برچسب «نهمیدن دیپلماسی» حذف می‌شود. عجیب‌تر آنکه حتی اساتید روابط بین‌الملل و فارغ التحصیلان برجسته دانشگاهی نیز مانند زمان برجام از این حملات مصون نمانده‌اند. گویی در ذهن برخی، دیپلماسی نه یک حوزه تخصصی قابل نقد، بلکه ملک شخصی یک حلقه محدود سیاسی که در طی ۴ دهه کوچکترین پیروزی در این عرصه نداشته‌اند.

این نگاه بسته، در تحلیل‌های غلط نیز خود را نشان داده است. میثم ظهوریان، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس، اخیراً فاش کرد که برخی نهادها از جمله وزارت خارجه اساساً با فعال سازی اهرم ژئوپلیتیک تنگه هرمز مخالف بوده‌اند؛ در حالی که اصل حفظ این قدرت، یک مؤلفه بنیادین برای ایران محسوب می‌شود. این همان فهم وارونه‌ای است که دیپلماسی را نه ابزار

حفظ دستاورد و قدرت، بلکه ابزار چانه زنی در زمین طراحی شده توسط طرف مقابل و عقب نشینی تعریف می‌کند.

در کنار این مسائل، انفعال عجیب نمایندگی‌های مهم ایران در خارج از کشور نیز مورد انتقاد قرار گرفته است. در حالی که کشورهای ذره بینی حاشیه خلیج فارس، با وجود نداشتن کوچکترین خسارت غیر نظامی، علیه تهران پیش نویس و قطعنامه تهیه کردند و حتی دو بار به دنبال فعال سازی ظرفیت‌های فصل هفتم منشور و شورای امنیت رفتند، دستگاه دیپلماسی ایران با وجود اینکه ایران این جنگ را آغاز نکرد، حتی برای نظم خواهی کودکان میناب، جنایت ورزشگاه لامرد و دیگر جنایات جنگی اخیر نیز اقدام مؤثری همچون تهیه پیش نویس (با وجود وتوی قطعی آمریکا) در شورای امنیت انجام نداد. این مساله نشانه یک ضعف ساختاری در سیاست خارجی کشور است.

واقعیت آن است که مسئله صرفاً حضور یک فرد یا جناح خاص سیاسی نیست؛ بحران اصلی، شکل‌گیری نوعی تفکر

معیوب در دستگاه دیپلماسی است؛ تفکری که دیپلماسی را مترادف نرم گویی، عقب‌نشینی، عدم استحکام سخن می‌داند. با همه این احوال، ملت ایران همچنان به جای هر بدخواه به مسئولان خود اعتماد دارند؛ اما طبیعی است که تکرار زرمه‌های برجامی، تحلیل‌های اشتباه، سکوت‌های مبهم و بازگشت دوباره به همان مسیر شکست خورده، نگرانی‌ها را افزایش دهد. اعتماد عمومی سرمایه‌ای است که با شفافیت، اصلاح ساختار و پایان دادن به انحصار فکری در سیاست خارجی حفظ می‌شود؛ نه با بستن دهان منتقدان.

یادداشت

دبیرکل مطلوب واشنگتن

امیرشهبهانی
روزنامه نگار

رافائل گروسی این روزها دیگر حتی تلاشی هم برای حفظ ظاهر یک مدیر فنی و بی طرف بین‌المللی نمی‌کند. مردی که سال‌هاست جایگاه حقوقی آژانس را به سکوی پرتاب جاه طلبی‌های سیاسی خود تبدیل کرده، حالا آشکارا در قامت یک بازیگر سیاسی همسو با واشنگتن و تل‌آویو سخن می‌گوید؛ آن هم نه در قالب گزارش‌های فنی، بلکه در قامت نامزد دبیرکلی سازمان ملل که می‌خواهد با پرونده سازی علیه ایران، رضایت اتاق‌های فکر آمریکایی و لابی‌های صهیونیستی را جلب کند. اظهارات اخیر او درباره تنگه هرمز و توصیف آن به عنوان «قوی سیاه» جنگ خاورمیانه، بیش از آنکه یک تحلیل ژئوپلیتیک باشد، اعترافی ناخواسته به شکست محاسبات غرب در برابر قدرت بازدارندگی ایران است. غربی‌ها سال‌ها تصور می‌کردند می‌توانند ایران را با تحریم، فشار امنیتی، جنگ روانی و عملیات ترکیبی مهار کنند، بدون آنکه هزینه‌های واقعی برای اقتصاد جهانی بپردازند. اما اکنون همان تنگه‌ای که آمریکایی‌ها آن را صرفاً یک گذرگاه انرژی می‌دانستند، به کابوس راهبردی آنان تبدیل شده است.

نکته قابل تأمل تر اما آنجاست که گروسی، در پاسخ به سؤال خبرنگار برزیلی، بدون کمترین ملاحظه دیپلماتیک می‌گوید: «ایران این وضعیت را ایجاد کرده است.» این همان ادبیاتی است که سال‌هاست از دهان مقامات کاخ سفید و نخست وزیر رژیم صهیونیستی شنیده می‌شود. مدیرکل آژانس عملاً دیگر نه ناظر فنی، بلکه سخنگوی سیاسی پروژه فشار علیه ایران شده است.

البته این رفتار، برای ناظران تحولات آمریکایی لاتین چندان عجیب نیست. در سال‌های اخیر بخشی از جریان سیاسی حاکم بر آژانس، به ویژه در دوران جدید، حتی زحمت حفظ تعادل ظاهری در برابر آمریکا و اسرائیل را هم کنار گذاشته است. از انتقال نمادین سفارت تا مواضع افراطی ضد ایرانی و حمایت‌های بی‌پرده از اقدامات تل‌آویو، همه نشان می‌دهد که برخی سیاستمداران آژانس‌تینی وارد مرحله‌ای از «چاکری علنی» شده‌اند. گروسی نیز دقیقاً محصول همین فضاست؛ مدیری که به جای حفاظت از اعتبار آژانس، آن را خرج آینده سیاسی خود می‌کند.

از سوی دیگر، حملات او درباره اینکه «موضوع هسته‌ای دیگر اولویت اول نیست» نیز حاوی اعترافی مهم است. این یعنی حتی در غرب هم به خوبی فهمیده‌اند که مسئله اصلی، دیگر چند کیلو اورانیوم یا درصد غنی سازی نیست؛ مسئله، قدرت ژئوپلیتیک ایران و توانایی تهران در اثرگذاری بر معادلات امنیت انرژی جهان است. به بیان دیگر، آنچه واشنگتن و متحدانش را نگران کرده، نه سانتریفیوژها، بلکه تبدیل شدن ایران به بازیگری است که می‌تواند معادلات راهبردی منطقه و اکنون جهان را بازتعریف کند. در همین چارچوب است که گروسی از «همزیستی با ایران» سخن می‌گوید؛ عبارتی که ظاهراً نرم و دیپلماتیک است اما در باطن، همان پروژه قدیمی مهار ایران را با واژگانی جدید بازتولید می‌کند. او همزمان از توان موشکی، نفوذ منطقه‌ای و آزادی کشتیرانی حرف می‌زند؛ یعنی دقیقاً همان بسته‌ای که آمریکا سال‌هاست تلاش می‌کند آن را به مذاکرات تحمیل کند. واقعیت اما این است که تنگه هرمز نه «قوی سیاه» غرب، بلکه نتیجه طبیعی سال‌ها سیاست نجاوزکارانه آمریکاست. وقتی واشنگتن و تل‌آویو منطقه را به آستانه انفجار می‌برند، طبیعی است که شاهراه انرژی جهان نیز به نقطه بحران تبدیل شود.

دیپلماسی یا حلقه بسته؟

آنچه امروز افکار عمومی را نگران کرده، صرفاً مذاکره نیست؛ بلکه بازتولید همان فهم اشتباه از دیپلماسی است که سال‌ها کشور را معطل وعده‌های غرب کرد. دیپلماسی بدون اقتدار، بدون شفافیت و بدون تحمل نقد، نه ابزار قدرت ملی، بلکه کارخانه تولید خطاهای راهبردی خواهد بود.

یادداشت

اسلام را به بازی نگیرید آقایان!

ایمان عظیمی
 منتقد سینما

قسمت چهارم سریال بدون مجوز «بدنام» یکی از عجیب‌ترین لحظات شبکه نمایش خانگی را در این صنعت نیم‌بند و نوپا رقم زد. مخاطب در ابتدای این اپیزود و پیش از نقش بستن «عنوان بندی آغازین»، با سکانس دادگاه که قرینه سکانسی در ابتدای قسمت اول است مواجه می‌شود. در این سکانس مشخص می‌شود که پلدا یا حفظ سیمت نه تنها در عقد «اسماعیل» (سینا مهراد) بوده، بلکه پس از آن به همسری پدرش اسماعیل - «ابراهیم» با بازی حسن پورشیرازی- هم درآمده است.

این رابطه شاید از دید سازندگان مجموعه بدنام و همینطور مخاطبان هدف آن‌ها مسئله خاصی نباشد و تنها در حد باز کردن یکی از گره‌های پیرنگ تلقی شود، ولی رابطه زوجیت میان پلدا و ابراهیم چه از نظر شرع مقدس و چه از حیث قانون مدنی حرمت دارد و مانع مادام‌العمری برای ازدواج به شمار می‌رود.

براساس بند ۲ ماده ۱۰۴۷ قانون مدنی، نکاح بین مرد وزنی که سابقاً زن پدر و یا زن یکی از اجداد یا زن پسریان یکی از اجداد او بوده است، هرچند قرابت رضاعی باشد، به واسطه «مصاهره» ممنوع دائمی است. مصاهره اصطلاحی در فقه شیعه است که به رابطه ایجاد شده میان خویشان زوج و زوجه در نتیجه عقد نکاح اشاره می‌کند. در قسمت نخست سریال بدنام مخاطب به واسطه دادگاه خانواده، متوجه برقراری عقد ازدواج میان پلدا و اسماعیل می‌شود.

در اینجا مصاهره‌ای میان پلدا و ابراهیم رخ داده که باعث می‌شود آن دو تا همیشه برای هم «حرام» باشند. حال، «حامد عنقا» برای ایجاد شوک در درام و یا جلب نگاه بیننده کاری را به انجام رسانده که روشن‌فکران عرفی و فیلمسازان جریان اپوزیسیون هم حتی آن را انجام نمی‌دهند. تهیه‌کننده و نویسنده این سریال با وجود تحصیل در رشته حقوق قضایی و علوم و معارف اسلامی، نه تنها با بی‌اعتنایی از کنار شرع مقدس و فقه شیعه گذشته، بلکه آن را به دستاویزی برای خلق قصه و درام تبدیل کرده است.

شاید سریال در قسمت‌های بعدی راه دیگری را در پیش بگیرد و مخاطب متوجه شود که تمام این مسائل در ذهن کاراکترها ایجاد شده است، اما حتی بازی با این احکام هم به بهانه مطرح کردن واقعیت نمایشی، برای سازندگان اثر و اکران‌کنندگان آن جای تاسف دارد.

جنگ رمضان به سیاستگذاری روایی نیاز دارد

پیشنهادات سیاستی برای روایت جنگ

و غیرمستقیم به جنگ میهنی دوازده روزه بودیم. اما به لحاظ کیفی تنها و با تسامح فقط یک فیلم در این بین دارای حداقل‌های هنری و روایی بود.

پس از جنگ دوازده روزه، سینمای ایران به لحاظ کمی واکنش قابل توجهی نشان داد. به طوری که در جشنواره فجر سال گذشته شاهد اکران هفت فیلم با ارتباط مستقیم

محمد قربانی

روزنامه‌نگار

برای تکرار نشدن تجربه جنگ دوازده روزه در مورد جنگ رمضان، سینمای ایران نیاز به سیاستگذاری هنری و روایی دارد. در این یادداشت متناسب با وقایع جنگ رمضان، تلاش شده است چند پیشنهاد سیاستی در این زمینه ارائه شود.

۱. بازتعریف قهرمان در امتداد الگوی «سوژه جمعی»

سینمای راوی جنگ رمضان باید از قهرمان سازی فردی فاصله بگیرد. تجربه ایران در این جنگ، این مسئله را به صورت عینی تثبیت کرده است: بعد از ترور رهبر شهید انقلاب و همچنین فرماندهان نظامی، «مردم» جایگزین آنها شدند. بنابراین سیاست گذاری باید به طور مشخص از روایت‌هایی حمایت کند که قهرمان را نه یک فرد استثنایی، بلکه یک «سوژه جمعی» بازنمایی می‌کنند.

۲. تثبیت مشروعیت دفاع از طریق بازسازی زمینه‌ای

مشروعیت در سینما با «زمینه‌سازی روایی» ساخته می‌شود. در تجربه ایران، شروع جنگ با کشتار کودکان و ترور رهبران ایران در جریان مذاکرات، یک زمینه روشن برای مشروعیت دفاع ایجاد می‌کند. سیاست گذاری باید روایت‌هایی را تقویت کند که این زمینه‌علی را دقیق بازسازی می‌کنند.

۳. تقویت انسانی سازی مقاومت

گفتمان مسلط، مقاومت را غیرانسانی بازنمایی می‌کند. تجربه جنگ رمضان یک معکوس فراهم کرده است: حضور و همبستگی، کمک‌های داوطلبانه و حتی تبدیل شدن مردم به سپر انسانی در تاسیسات زیرساختی از جمله مواردی هستند که انسانی بودن مقاومت ایران در جنگ رمضان را می‌رسانند. بنابراین سیاست گذاری باید بر روایت‌هایی متمرکز شود که این وجوه انسانی را برجسته می‌کنند.

۴. بازنمایی مقاومت به عنوان «کنش روزمره» نه صرفاً رخداد استثنایی

در تجربه جنگ رمضان، مقاومت در زندگی روزمره جاری

یادداشت

چرا رسانه‌ها از چهره‌های مسئله‌دار قهرمان می‌سازند؟

سعید قاسمی
 روزنامه‌نگار

تبدیل ناگهانی برخی چهره‌های جنجالی سالهای دور و نزدیک فضای مجازی به نمادهای «وطن دوستی» و «مردمی بودن»، بیش از آن که نشانه تغییری واقعی در موقعیت اجتماعی آن‌ها باشد، پرده از واقعیت‌های مهمی در سازوکار رسانه‌های اینترنتی برمی‌دارد. «واپرال شدن» به مهم‌ترین معیار تولید محتوا تبدیل شده و مرز میان مسئولیت اجتماعی و سرگرمی مبتنی بر هیجان، روز به روز کمرنگ‌تر می‌شود. در چنین فضایی، کافی است فردی با کارنامه‌ای مملو از مسئله، چند جمله احساسی درباره وطن، مردم یا سختی‌های زندگی بر زبان بیاورد تا گذشته او به حاشیه رانده شود و رسانه‌ها نیز با ساخت روایتی تازه، زمینه توجیهش در افکار عمومی را فراهم کنند.

مسئله اصلی امانه در تغییر موضع این افراد یا هدایت یک شبه ایشان، بلکه در نوع مواجهه رسانه‌ها با آن‌هاست. بخشی از چهره‌هایی که امروز در قالب مهمان به برنامه‌های اینترنتی دعوت می‌شوند، در سال‌های رکود اقتصادی و بحران معیشتی که به سبب سیاست‌های دولت حسن روحانی به وجود آمد، از مسیرهایی چون تبلیغ قمار، شرط بندی و نمایش افراطی سبک زندگی مصرف‌گرایانه، به ثروت‌های کلان دست یافتند.

آنچه در ظاهر به عنوان «موفقیت» نمایش داده می‌شود، در واقع مبتنی بر فروش رؤیای پولدار شدن یک شبه به نسلی بود که درگیر ناامیدی اقتصادی و بحران آینده بودند. نتیجه چنین روندی نیز چیزی جز گسترش اعتیاد به شرط بندی، فروپاشی مالی برخی خانواده‌ها و عادی سازی ثروت‌های بدون منشأ مشخص و روشن نبود.

در این بین، آنچه نگران‌کننده‌تر به نظر می‌رسد، تلاش برخی برنامه‌ها برای بازسازی چهره این افراد بدون طرح پرسش‌های جدی و انتقادی است. گفت‌وگوهایی که می‌توانست به فرصتی برای پاسخگویی تبدیل شود، عملاً به بستری برای سفیدشویی رسانه‌ای بدل می‌شود. فرایندی که در آن، حافظه جمعی مخاطب، قربانی جذابیت‌های احساسی و فرمول‌های مبتنی بر بازدید می‌شود.

تجربه نشان داده است که جامعه‌ای بدون حافظه تاریخی، مستعد تکرار همان خطاهاست. دفاع از وطن یا ابراز تعلق ملی، امری ارزشمند است، اما این مفاهیم زمانی معنا پیدا می‌کنند که با مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی همراه باشند، نه این که به ابزاری برای تظہیر گذشته و بازتولید شهرت تبدیل شوند.

با انتشار تریلر رسمی سریال «تنگه وحشت» مشخص شد که این سریال از پانزدهم خردادماه در سرویس پخش استریم اپل قرار خواهد گرفت. در این مجموعه، بازیگرانی نظیر خاویر بارد،

اسپیلبرگ و اسکورسیزی با «تنگه وحشت» به اپل تی‌وی می‌آیند